

Inspectie Overheidsinformatie en
Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16478 2500 BL Den Haag

de Minister van Justitie en Veiligheid
College voor de Rechten van de Mens
T.a.v. de voorzitter, prof. dr. R.A. Lawson
- per e-mail -

**Inspectie
Overheidsinformatie en
Erfgoed**

Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16478
2500 BL Den Haag
www.inspectie-oe.nl

Contactpersoon

Persoonsgegevens

Persoonsgeg...@inspectie-oe.nl

Onze referentie

63241277

Bijlagen

1

Datum 27 juli 2026
Betreft Resultaten inspectie informatiebeheer

Geachte R.A. Lawson,

De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed (hierna: de Inspectie) heeft onderzoek gedaan naar enkele onderdelen van het informatiebeheer van het College voor de Rechten van de Mens (hierna: het College). In de bijlage bij deze brief licht de Inspectie haar bevindingen toe en doet zij aanbevelingen aan het College ter verbetering van het informatiebeheer. De bevindingen en aanbevelingen zijn tevens op 2 juli 2027 mondeling toegelicht aan het College.

Aanleiding voor het inspectieonderzoek was een uitspraak van de Rechtbank Rotterdam¹ en een verzoek tot handhaving van de Archiefwet, zoals toegelicht in de brief aan het College van 16 september 2025 (kenmerk 54178465). Het inspectieonderzoek heeft zich gericht op de volgende onderdelen van het informatiebeheer bij het College, namelijk de naleving van de Archiefwet bij:

- de overbrenging van blijvend te bewaren archiefbescheiden van het College en taakvoorganger Commissie Gelijke Behandeling uit de periode vanaf 1994 naar het Nationaal Archief;
- de gehanteerde bewaartermijnen, selectie en vernietiging van Wob- en Woo-verzoeken en -besluiten in de periode van 2012 tot heden.

De bevindingen en aanbevelingen zijn in de bijlage opgenomen per thema. De Inspectie constateert dat het College ten aanzien van de genoemde onderwerpen tekortschiet in de naleving van de Archiefwet. De Inspectie dringt er daarom op aan dat het College, ter opheffing van de tekortkomingen, binnen een jaar na dagtekening van deze brief uitvoering geeft aan de aanbevelingen die in de bijlage bij deze brief zijn opgenomen. Na afloop daarvan toetst de Inspectie of de geconstateerde tekortkomingen zijn hersteld.

In de bijlage besteedt de Inspectie ook aandacht aan meer algemene aspecten van het informatiebeheer, zoals de sturing op het informatiebeheer bij het College. Deze aspecten zijn relevant voor de specifieke onderdelen van het informatiebeheer die zijn onderzocht. Sturing op het informatiebeheer is een

¹ 26 september 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:13653.

belangrijke factor die mede bepaalt of het informatiebeheer in een organisatie op orde is. Onder de kopjes *Oordeel Inspectie* zijn daarom ook enkele meer algemene conclusies over het informatiebeheer opgenomen. Ook op deze punten dient het informatiebeheer uiteraard op orde te zijn. Op deze punten, waar het onderzoek van de Inspectie zich niet direct op richtte, formuleert de Inspectie in dit onderzoek echter geen aanbevelingen. Bij een toekomstige [reguliere inspectie](#) gaat de Inspectie dieper op deze onderdelen in.

Onze referentie

63241277

Graag ontvang ik van u binnen zes weken na dagtekening van deze brief een reactie waarin u beschrijft hoe u invulling gaat geven aan alle aanbevelingen.

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap heeft het voornemen deze brief inclusief bijlage en uw reactie daarop openbaar te maken. De mededeling hierover (kenmerk: 65378989) ontvangt u tezamen met deze brief.

De hoofdinspecteur Overheidsinformatie,

Persoonsgegevens

Nicole van Wieringh

Bevindingen en aanbevelingen per thema

Onze referentie

63241277

1. Sturing op het informatiebeheer bij het College

Wettelijk kader

'De overheidsorganen zijn verplicht de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden' (art. 3 Aw).

Er moet voldoende deskundig personeel worden aangesteld (art. 14 Ab).

Toetsingskader Informatie van de centrale overheid

Er is sprake van goed bestuur van de informatiehuishouding ([Toetsingskader](#), norm 1).

Feiten

Er vindt momenteel geen structureel sturingsoverleg plaats over het informatiebeheer binnen het College. Het informatiebeheer wordt incidenteel besproken in het MT-overleg. Verder wordt er een ad hoc werkgroep gevormd als het College dat nodig acht voor het informatiebeheer.

Er is bij het College één medewerker voor de uitvoering van het informatiebeheer, in de functie van compliance medewerker. Deze functie coördineert ook de afhandeling van Woo- en AVG-verzoeken. Tijdens het inspectiegesprek heeft het College een aantal keer aangegeven dat bepaalde kennis of een bepaalde taak binnen het informatiebeheer exclusief ligt bij deze functie. Momenteel is de functie langdurig niet vervuld. Er wordt een plan uitgewerkt voor de vervanging van taken die momenteel niet worden uitgevoerd.

Oordeel Inspectie

Omdat bij het College een groot deel van de uitvoering van het informatiebeheer is belegd bij één medewerker, zonder dat er vervanging aanwezig is, is de uitvoering van het informatiebeheer op een te kwetsbare manier belegd. Er is naar oordeel van de Inspectie dan ook onvoldoende deskundig personeel aanwezig.

Ook moet het College de aansturing van het informatiebeheer steviger inrichten. Voor de tijdens het inspectieonderzoek onderzochte onderdelen dient het College verbeteracties vast te stellen, zodat het College vervolgens kan sturen op de verbetering. Verder constateert de Inspectie in algemene zin dat het College de randvoorwaarden voor het informatiebeheer moet inrichten, zoals onder meer het vastleggen van verantwoordelijkheden voor het informatiebeheer op uitvoerend, tactisch en strategisch niveau en het inrichten van structureel overleg over het informatiebeheer.

Aanbevelingen

Zorg voor voldoende deskundig personeel bij het College.

Leg op bestuurlijk niveau verbeteracties vast voor het beheer van Wob- en Woo-stukken en voor de overbrenging van blijvend te bewaren archief en stuur op verbetering, totdat deze onderdelen van het informatiebeheer op orde zijn.

2. Waardering van overheidsinformatie

Wettelijk kader

'De zorgdrager is verplicht tot het ontwerpen van selectielijsten waarin tenminste wordt aangegeven welke archiefbescheiden voor vernietiging in aanmerking komen' (art. 5 lid 1Aw).

Selectielijsten voor archiefbescheiden van de ministeries worden vastgesteld door de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW) en de minister wie het mede aangaat (art. 5 lid 2 Aw). 'Een besluit tot vaststelling van een selectielijst wordt bekendgemaakt in de Staatscourant' (art. 5 lid 3Aw).

Toetsingskader Informatie van de centrale overheid

De organisatie beschikt over vastgestelde selectielijsten en past deze toe. ([Toetsingskader](#), norm 7).

Feiten

In het gesprek met de Inspectie heeft het College aangegeven dat in de **periode 2012 t/m 2021** het proces van het behandelen van Wob-verzoeken niet is opgenomen in een selectielijst die is vastgesteld volgens de daarvoor geldende procedure. De in 2007 vastgestelde 'Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de Minister van Justitie en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein Emancipatie en Gelijke Behandeling over de periode 1945 tot heden', (Stcrt. 2007, 219), die voor deze periode gold, bevat grotendeels bewaartermijnen voor de neerslag van de primaire taken van de organisatie, maar niet voor de bedrijfsvoeringsprocessen zoals het behandelen van Wob-verzoeken. Er is in die selectielijst geen vermelding van een proces en/of bewaartermijn voor het bewaren en vernietigen van Wob-verzoeken. Het ontbreken van bewaartermijnen voor bedrijfsvoeringstaken is gesignaleerd in een intern voorstel uit 2007 van de Commissie Gelijke Behandeling, voorganger van het College ('voorstel traject selectielijst 19 juni 2007'). Het is echter niet duidelijk welk besluit is genomen naar aanleiding van dit signaal.

Het College geeft aan dat zij in de periode 2012 t/m 2021, naast deze vastgestelde selectielijst, ook twee opeenvolgende zogenoemde 'interne selectielijsten' hanteerde (gedateerd van 2006 en 2012). Daarin zijn verschillende bewaartermijnen voor Wob-stukken opgenomen (2006: 5 jaar; 2012: 10 jaar). Deze 'interne selectielijsten' zijn niet gepubliceerd of vastgesteld volgens de daarvoor geldende procedure. Zij vertonen qua opzet grote overeenkomsten met de opmaak van vastgestelde selectielijsten. Het is niet duidelijk of het College met deze selectielijsten eigen bewaartermijnen heeft willen opstellen, die hadden moeten worden vastgesteld. Mogelijk waren de interne selectielijsten slechts bedoeld als een handzame bundeling van vastgestelde bewaartermijnen, die ook voor het College waren vastgesteld en waar het College dus gebruik van mocht maken. De documenten bieden hier geen uitsluitend over.

Handelingen die door meerdere zorgdragers werden uitgevoerd, zoals handelingen voor de bedrijfsvoering, zijn in het verleden opgenomen in generieke selectielijsten die door meerdere zorgdragers werden vastgesteld. Dit geldt ook voor handelingen op het gebied van voorlichting. Een selectielijst voor

handelingen op dit gebied is in 2007 vastgesteld door de minister van Justitie ('Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de minister van Justitie en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein Voorlichting van de rijksoverheid, over de periode 1945 – ', Stcrt. 2007, 112). Deze selectielijst was van toepassing op de overheidsorganen vallend onder het zorgdragerschap van de minister van Justitie en Veiligheid. Daarmee was deze selectielijst volgens de Inspectie ook van toepassing op het College in de periode 2012-2021. In deze selectielijst was een bewaartermijn van 3 jaar opgenomen voor Wob-stukken (proces 72).

Onze referentie
63241277

Voor de **periode 2021 t/m heden** is het proces van het behandelen van Wob- en Woo-stukken wel opgenomen in een volgens de geldende procedure vastgestelde selectielijst, te weten de selectielijst van het Ministerie van JenV (vastgesteld in de Staatscourant 2021, nr. 17848). De bewaartermijn is blijvend bewaren.

Oordeel Inspectie

De Inspectie stelt vast dat de 'interne selectielijsten', die in de periode 2012 t/m 2021 zijn gehanteerd, niet zijn gepubliceerd of vastgesteld volgens de geldende procedure, zoals benoemd in artikel 5, derde lid van de Archiefwet. Voor zover in de interne selectielijsten is verwezen naar vastgestelde bewaartermijnen, is niet verwezen naar de passende, vastgestelde bewaartermijn voor Wob-stukken. De Inspectie stelt namelijk vast dat er een passende, vastgestelde bewaartermijn voorhanden was voor het College in de periode 2012-2021 voor Wob-stukken, namelijk in het document 'Selectielijst voor de neerslag van de handelingen van de minister van Justitie en de onder hem ressorterende actoren op het beleidsterrein Voorlichting van de rijksoverheid, over de periode 1945 – ' (bewaartermijn 3 jaar). Wanneer het College had willen uitgaan van een andere bewaartermijn dan deze bewaartermijn, had het College deze bewaartermijnen moeten vaststellen volgens de geldende procedure. De Inspectie stelt vast dat het College dat niet heeft gedaan.

De Inspectie stelt verder vast dat er vanaf 2021 eenduidig een andere selectielijst en bewaartermijn is vastgesteld voor de Wob- en Woo-stukken van het College. De Inspectie formuleert op dit onderdeel dan ook geen aanbeveling. Wel geeft de Inspectie mee dat het van belang is dat het College in de communicatie over bewaartermijnen uitgaat van bovengenoemde destijds geldende bewaartermijn van 3 jaar en rekening houdt met het feit dat de 'interne selectielijsten' geen vastgestelde selectielijsten zijn.

3. Selectie en vernietiging van overheidsinformatie

Wettelijk kader

'De overheidsorganen zijn verplicht de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden' (art. 3 Aw).

'De zorgdrager maakt van de vernietiging, vervanging of vervreemding een verklaring op, die ten minste een specificatie van de vernietigde, vervangen of vervreemde archiefbescheiden bevat, alsmede aangeeft op grond waarvan en op

welke wijze de vernietiging, vervanging of vervreemding is geschied. Een exemplaar van deze verklaring wordt bewaard door het overheidsorgaan waaronder de archiefbescheiden zouden berusten, indien zij niet waren vernietigd, vervangen of vervreemd' (art. 8 Archiefbesluit).

Onze referentie

63241277

Toetsingskader Informatie van de centrale overheid

De organisatie beschikt over vastgestelde selectielijsten en past deze toe. ([Toetsingskader](#), norm 7).

Vernietiging van overheidsinformatie vindt plaats op basis van de vastgestelde bewaartermijnen. ([Toetsingskader](#), norm 8).

Feiten

Selectie

Sinds 2021 zijn Wob- en Woo-stukken gewaardeerd met bewaartermijn blijvend bewaren, en wel met terugwerkende kracht (vanaf 1945), voor nog niet vernietigde stukken. Om hier uitvoering aan te geven moet de bewaartermijn aan de stukken worden gekoppeld. Op dit moment vindt afhandeling van Woo-verzoeken plaats binnen Microsoft Teams (hierna: Teams). Het College geeft aan dat er geen bewaartermijn is toegekend in Teams. Het College geeft verder aan stappen te hebben genomen voor de implementatie van de bewaartermijnen in Teams. De implementatie is echter nog niet voltooid. In een implementatieplan is niet voorzien en dit staat ook niet op de agenda van het MT en/of het Bestuur van het College.

Vernietiging

Tot 2021 waren Wob-stukken aangemerkt als te vernietigen. De Inspectie heeft inzage gekregen in een verklaring van vernietiging uit 2024. Deze verklaring betreft niet Wob-stukken. Mogelijk heeft er in de periode 2012-heden vaker vernietiging plaatsgevonden aan de hand van door de Archiefwet voorgeschreven verklaringen van vernietiging. Het College heeft dit echter niet aan de Inspectie kunnen aantonen, omdat kennis hierover uitsluitend ligt bij een medewerker informatiebeheer die langdurig afwezig is. Er zijn nog Wob-stukken aanwezig bij het College die gezien de bewaartermijn van 3 jaar (zie boven bij Waardering) vóór 2021 hadden moeten worden vernietigd. Het College heeft aangegeven dat de meeste Wob-stukken uit deze periode nog aanwezig zijn en dat vernietiging van deze stukken conform de Archiefwet dan ook niet lijkt te hebben plaatsgevonden.

Oordeel Inspectie

Vóór 2021 had vernietiging van Wob-stukken moeten plaatsvinden aan de hand van de destijds geldende termijn van 3 jaar. Echter, de huidige vastgestelde bewaartermijn 'blijvend bewaren' geldt met terugwerkende kracht. Dat betekent dat Wob-stukken die vernietigd hadden moeten zijn, nu alsnog bewaard moeten blijven. De Inspectie constateert dat deze bewaartermijn nog niet is geïmplementeerd voor Wob- en Woo-stukken. Daarnaast constateert de Inspectie in algemene zin dat het College de in 2021 vastgestelde selectielijst moet implementeren, zodat informatie wordt bewaard en vernietigd conform de selectielijst. Verder dienen verklaringen van vernietiging centraal beschikbaar te zijn in de organisatie. De organisatie mag niet afhankelijk zijn van de kennis van één medewerker op dit gebied.

Aanbeveling

Implementeer de bewaartermijn blijvend bewaren voor Wob- en Woo-stukken.

Archiveer verklaringen van vernietiging zodanig dat zij beschikbaar zijn in de organisatie, los van de kennis van individuele medewerkers.

4. OverbrengingWettelijk kader

Blijvend te bewaren archiefbescheiden die ouder zijn dan twintig jaar worden overgebracht naar een archiefbewaarplaats (art. 12 lid 1 Aw).

Archiefbescheiden worden overgebracht in perioden naar een archiefbewaarplaats, 'maar niet later dan tien jaar nadat die archiefbescheiden de leeftijd van twintig jaar hebben bereikt' (art. 9 lid 1 Ab).

Toetsingskader Informatie van de centrale overheid

Overbrenging verloopt onder regie en geschiedt tijdig ([Toetsingskader](#), norm 11).

Feiten

De archiefbescheiden van de voorganger van het College uit de periode tot 1994 zijn overgebracht naar het Nationaal Archief (NA). Het College heeft aangegeven dat er na die datum geen archief meer is overgebracht. De Rechtbank Midden-Nederland verzorgt de bewerking en overbrenging van blijvend te bewaren archieven voor het College. Het College heeft daarvoor een overeenkomst voor dienstverlening met de rechtbank. Er zijn momenteel geen voorbereidingen gaande of gepland voor overbrenging van archief uit de periode vanaf 1994. De rechtbank heeft begin 2025 bij het College aangegeven onvoldoende tijd te hebben voor de bewerking van de archieven van het College. Het College heeft tijdens het inspectiegesprek aangegeven dat de situatie bij de rechtbank de vertraging in overbrenging veroorzaakt. Met betrekking tot de overbrengingstermijn heeft de rechtbank bij het College aangegeven dat het archiefblok 1994-2012, in beheer bij de rechtbank, pas naar het NA overgebracht mag worden in 2033, gezien de overbrengingstermijn van 20 jaar.

Oordeel Inspectie

Uitgaande van de overbrengingstermijn van 20 jaar, komt archief uit de periode tot 2006 in aanmerking voor overbrenging. Op grond van artikel 9, eerste lid, van het Archiefbesluit hebben organisaties de mogelijkheid om archief in perioden over te brengen. Daarmee kan de overbrengingstermijn maximaal 10 jaar worden verlengd. Archiefbescheiden mogen dan ook hoogstens 30 jaar oud zijn op het moment van overbrenging. Dat betekent dat per 1-1-2026 archief uit de periode tot 1996 moet zijn overgebracht.

Anders dan de rechtbank aangeeft, is het niet zo dat het archiefblok 1994-2012 pas overgebracht mag worden in 2033. De rechtbank rekent 20 jaar vanaf het jongste jaartal van het archiefblok (2012). Daardoor zou een deel van het archiefblok 1994-2012 pas na meer dan 30 jaar worden overgebracht. Zoals blijkt uit bovenstaande uiteenzetting is dat niet toegestaan. Een over te brengen archiefblok kan dan ook niet zo worden gevormd, dat daarmee de termijn van 10

jaar uit artikel 9 van het Archiefbesluit worden overschreden. Archiefblokken moeten zo worden gevormd, dat de termijn van 20 jaar met maximaal 10 jaar wordt opgerekt.

Onze referentie
63241277

De Inspectie concludeert dat het College momenteel een kleine achterstand heeft in overbrenging (en wel voor archief uit de periode 1994-1996). Om te voorkomen dat de achterstand verder oploopt, had het College al voorbereidingen voor overbrenging moeten treffen.

Ook al heeft het College werkzaamheden rond de overbrenging van archieven uitbesteed aan de rechtbank, het College blijft zelf verantwoordelijk voor de overbrenging (in zoverre als verantwoordelijkheid voor het informatiebeheer door het ministerie van Justitie en Veiligheid bij het College is belegd). Wanneer capaciteitsproblemen bij de rechtbank zorgen voor vertraging in de overbrenging, is het aan het College om desondanks aan te sturen op overbrenging.

Aanbeveling

De Inspectie beveelt het College aan om voorbereidingen voor overbrenging van het archief te treffen. De Inspectie verwacht dat over één jaar aantoonbare voortgang is bereikt. Als onderdeel daarvan moeten er concrete afspraken gemaakt zijn met de partij die de werkzaamheden uitvoert over de voorbereidingen voor overbrenging (inclusief een planning) en moeten er afspraken met het NA gemaakt zijn.

5. Overzicht van informatie bij het College

Wettelijk kader

'De overheidsorganen zijn verplicht de onder hen berustende archiefbescheiden in goede, geordende en toegankelijke staat te brengen en te bewaren, alsmede zorg te dragen voor de vernietiging van de daarvoor in aanmerking komende archiefbescheiden' (art. 3 Aw).

'De zorgdrager zorgt ervoor dat de onder hem ressorterende overheidsorganen beschikken over een actueel, compleet en logisch samenhangend overzicht van de bij dat overheidsorgaan berustende archiefbescheiden, geordend overeenkomstig het ten tijde van de vorming van het archief daarvoor geldende ordeningsstructuur' (art. 18 lid 1. Ar).

Toetsingskader Informatie van de centrale overheid

Er is een overzicht van verblijfplaatsen van informatie ([Toetsingskader](#), norm 3).

Per verblijfplaats is er een (handmatig opgesteld of automatisch te genereren) overzicht van de aldaar opgeslagen overheidsinformatie ([Toetsingskader](#), norm 4).

Feiten

Het College was aanvankelijk niet bekend met de exacte bewaarplaats binnen de organisatie van de stukken aangaande Wob- en Woo-verzoeken. Het College heeft door de geringe omvang van Wob- en Woo-verzoeken geen proces ingericht voor de behandeling van deze verzoeken. Ook zijn er door de jaren heen verschillende afdelingen verantwoordelijk geweest voor het behandelen van deze Wob- en Woo-

verzoeken waardoor de informatie op meerdere locaties werd bewaard. Door het College werd voor 2020-2021 zowel digitaal als fysiek gewerkt. Het College was in eerste instantie niet bekend met het feit dat stukken zowel digitaal (op een netwerkschijf) als op papier (in een archiefkast) bewaard werden. Dit bleek pas bij het zoeken naar deze documenten.

Onze referentie

63241277

Oordeel Inspectie

De bewaarplaats van Wob- en Woo-stukken was het College in eerste instantie onbekend. De Inspectie concludeert dat het overzicht van verblijfplaatsen van informatie binnen het College onvoldoende werd ingezet ten behoeve van het informatiebeheer aangaande de Wob- en Woo-stukken.

Aanbeveling

Zorg ervoor dat het overzicht in de zin van de Archiefwet van dusdanige aard is, dat bekend is waar Wob- en Woo-stukken zich bevinden in de organisatie.